

Komitet Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu
Polskiej Akademii Nauk
6.03.2023

dr hab. Przemysław Czarnek, prof. KUL
Minister Edukacji i Nauki

**Wniosek Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN
oraz Przewodniczących Rad Naukowych Dyscypliny Weterynaria**

w sprawie
modyfikacji wag kryteriów ewaluacji dyscypliny weterynaria
wyodrębnionej w obrębie dziedziny nauki weterynaryjne

*Stanowisko środowiskowe sporządzone przez Komitet PAN po konsultacji
ze wszystkim krajowymi ośrodkami naukowymi*

Szanowny Panie Ministrze,

Wnioskujemy o dostosowanie wag kryteriów ewaluacji dyscypliny weterynaria do nowego samodzielnego jej ulokowania w dziedzinie nauk weterynaryjnych.

Uważamy, że niezmiernie istotnym krokiem służącym prawidłowej i sprawiedliwej ewaluacji dyscyplin jest kierunek polegający na zbliżeniu oceny weterynarii do nauk przyrodniczych i nauk o zdrowiu. Jedną z przyczyn wyprowadzenia nauk weterynaryjnych z dziedziny nauk rolniczych był fakt specyfiki naszej dyscypliny o aktywnościach wykraczających daleko poza obszar rolnictwa i lokujących jej zainteresowania na pograniczach biologii, medycyny i dyscyplin pokrewnych. W opinii Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN oraz Przewodniczących Rad Naukowych Dyscypliny Weterynaria uczelni krajowych konsekwencją oddzielenia dziedziny nauk weterynaryjnych od dziedziny nauk rolniczych powinna być zmiana kryteriów ewaluacji wg zasad zbliżonych do nauk przyrodniczych i nauk o zdrowiu a nie do dziedziny nauk rolniczych.

Postulujemy, aby dyscyplina weterynaria była poddawana ewaluacji wg kryteriów dla dziedzin nauk przyrodniczych i nauk o zdrowiu, gdzie rozkład wag ewaluacji wynosi: 1. Poziom naukowy prowadzonej działalności 60; 2. Efekty finansowe badań naukowych lub prac rozwojowych 20; 3. Wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki 20 zamiast kryteriów ewaluacji nauk rolniczych, gdzie wagi poszczególnych kryteriów są następujące 1. Poziom naukowy prowadzonej działalności 50; 2. Efekty finansowe badań naukowych lub prac rozwojowych 35; 3. Wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki 15.

Jedną z przesłanek uznanego przez MEiN postulatu naszego środowiska dotyczącego konieczności ustanowienia samodzielnej dyscypliny weterynaria w obrębie dziedziny nauki

weterynaryjne był dotychczasowy niekorzystny dla weterynarii rozkład wag przykładanych do poszczególnych kryteriów ewaluacji. Rozkład ten dla nauk rolniczych przewiduje duży udział w kryterium ewaluacyjnym wysokości finansowania ze źródeł zewnętrznych, przy mniejszej wadze przykładanej do aktywności publikacyjnej i wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki. Nie przystaje to do niszowej specyfiki weterynarii a jest dostosowane do nauk rolniczych i inżynierskich powiązanych z istotnym finansowaniem zewnętrznym z sektora przemysłowego.

Przeniesienie ciężaru oceny osiągnięć w kierunku kryterium pierwszego i trzeciego jest zbieżne z profilami i charakterem badań naukowych pracowników badawczych deklarujących przynależność do dyscypliny weterynaria. Weterynaria jest nauką aplikacyjną o silnym nachyleniu klinicznym. Osiągnięcia kliniczne przekładają się na wynik publikacyjny (kryterium pierwsze) a także na wpływ na społeczeństwo i gospodarkę (kryterium trzecie). Jednak w porównaniu z dziedziną nauk rolniczych udział osiągnięć komercyjnych w dyscyplinie weterynaria uzyskanych w wyniku współpracy z przemysłem ważących o kryterium drugim jest mniejszy. Świadczy o tym nikły sukces projektowy weterynarii w agencjach krajowych wynoszący 2-5 %.

Aplikacyjny charakter badań realizowanych w weterynarii w wielu przypadkach jest rozbieżny z założeniami podstawowego profilu projektów finansowanych w NCN. Z drugiej strony wąski i bardzo wyspecjalizowany sektor komercyjny w weterynarii wydatnie utrudnia pozyskiwanie strategicznie istotnych w skali kraju projektów wdrożeniowych w NCBR. Co więcej, weterynaria nie posiada charakterystycznych dla innych dyscyplin np. dla medycyny instytucji wspierających finansujących badania kliniczne typu Agencja Badań Medycznych. W związku z tym możliwości pozyskiwania finansowania zewnętrznego w naszym obszarze są ograniczone. Zatem zmniejszenie wpływu kryterium 2 (projektowego) na wynik ewaluacji na wzór nauk biologicznych i medycznych pozwoli na bardziej obiektywną i sprawiedliwą ocenę dyscypliny weterynaria w kolejnej ewaluacji. Natomiast proponowane przez nas zwiększenie wagi kryterium 1 i 3, podobnie do dziedziny nauk przyrodniczych i medycznych, przyczyni się do zwiększonej efektywności publikacyjnej i kreatywnych poszukiwań interdyscyplinarnych badań wykazujących oddziaływanie na społeczeństwo i gospodarkę.

Resumując, z uwagi na charakter prowadzonych badań w weterynarii, pokrewny dziedzinie nauk przyrodniczych oraz nauk o zdrowiu, postulujemy modyfikację wag kryteriów ewaluacji działalności naukowej poprzez zmianę polegającą na odejściu od wskaźników typowych dla nauk rolniczych i zbliżenie wag ewaluacji w dyscyplinie weterynaria do stosowanych w dziedzinie nauk przyrodniczych i nauk o zdrowiu.

Z poważaniem

Prezydium Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN

w imieniu Przewodniczących Rad Naukowych Dyscypliny Weterynaria uczelni krajowych
prof. Marta Kankofer - UP Lublin, prof. Marcin Bańbura - SGGW, prof. Małgorzata Pomorska-Mól - UP Poznań, prof. Tomasz Maślanka - UWM w Olsztynie, prof. Jędrzej M. Jaśkowski - UMK Toruń, prof. Zbigniew Arent - UR Kraków

prof. Wojciech Nizański - UP Wrocław i Przewodniczący Komitetu PAN

PRZEWODNICZĄCY
Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN

Prof. dr hab. Wojciech Nizański